Danske Vandværker
Fokus på dit drikkevand

Att. Minister for Grøn Trepart Jeppe Bruus, mim@mgtp.dk
CC. Miljøminister Magnus Heunicke, miljoeministeren@mim.dk
CC. Minister for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Jacob Jensen, min@fvm.dk

13. september 2024

Styrk drikkevandet i aftalen om et Grønt Danmark

Kære Jeppe Bruus

Stort tillykke med din udnævnelse til Minister for Grøn Trepart.

Danske Vandværker er overordnet meget tilfredse med den aftale, der er indgået om et Grønt Danmark, af parterne bag den grønne trepart. Vi glæder os over aftalens store fokus på drikkevand og en mere bæredygtig arealfordeling, også selvom det oprindeligt var en CO2-afgift for landbruget, der var i fokus for Trepartens arbejde.

Ikke desto mindre ønsker vi at gøre opmærksom på, hvor vigtigt det er, at rent drikkevand rent faktisk bliver tilgodeset i den endelige politiske aftale. Vores drikkevand er truet af voksende mængder kemikalierester, og den eneste måde, hvorpå vi kan fremtidssikre det, er ved at få udtaget større arealer, der kan sikre en samlet beskyttelse i sårbare indvindingsområder.

Derfor vil vi gerne opfordre til, at der i de endelige politiske forhandlinger om aftalen, tages højde for følgende, så drikkevandet i højere grad sikres.

For det første er vi af den opfattelse, at der bør ske en endnu større udtagning af arealer til drikkevandsbeskyttelse end de 20.000 ha, der er lagt op til med den nuværende aftale fra parterne. De 20.000 ha. bynær statslig skov, målrettet drikkevandsbeskyttelse, der indgår i aftalen, dækker kun ca. 10 pct. af behovet for grundvandsbeskyttelse. Danske Vandværker har sammen med DANVA og Danmarks Naturfredningsforening flere gange agiteret for, at der udtages op til 200.000 ha. jord til beskyttelse af sårbare og strategisk vigtige områder for drikkevand, såkaldte grundvandsparker. Arealerne kan kombineres med en indsats for flere af de andre gode formål, der er nævnt i aftalen i form af økologisk landbrug, natur og biodiversitet, omlægning til vedvarende energi mv.

Ifølge den nuværende aftale skal der senest i 2027 tages konkret stilling til, hvordan der – på baggrund af den nationale drikkevandskortlægning – sikres en samlet beskyttelse af de sårbare grundvandsdannende områder. Men hvorfor vente til 2027 med at skride til konkret handling? En konkret og samlet beskyttelse er alfa og omega for at sikre vores drikkevand til kommende generationer, og med det afsluttede pilotprojekt på Fyn, er det muligt at gå i gang med de indledende skridt allerede nu. For de dele af landet, hvor plangrundlaget er på plads, er der ingen grund til at vente.

For det andet må kvælstofregulering på "mere robuste jorde" ikke gå ud over drikkevandet. De områder, der udpeges nu, for at sætte ind over for iltsvind og kvælstofforurening af fjorde og farvande, er ikke i særligt høj grad sammenfaldende med de områder, der skal beskyttes af hensyn til indvinding af

Danske Vandværker I Solrød Center 20 C I 2680 Solrød Strand
Tlf.: 56 14 42 42 I info@danskevv.dk I www.danskevv.dk I CVR: 9513 9655

drikkevand. Samtidig lægges der med aftalen op til "en effektiv landbrugsproduktion på de mere robuste jorde" – altså dem, hvor der ikke er så høj kvælstofbelastning. For at sikre vores drikkevand, er det vigtigt, at man politisk holder fast i, at der også bliver udpeget sårbare områder for indvinding af drikkevand – uden at landbruget får udvidede muligheder for at gøde og sprøjte på overfladen. Vi vil derfor gerne agitere for, at man politisk tænker sig godt om ift. den fremtidige kvælstofregulering også på såkaldte "robuste jorde", da nitrat i grundvandet er en stor udfordring i visse områder af Danmark.

For det tredje er det afgørende, at drikkevandet får en tydelig plads i den nye organisering i 23 vandoplandsstyregrupper og en national styregruppe, der lokalt og nationalt får ansvar for at udmønte den grønne trepartsaftale. Det er drikkevandets organisationer, der sammen med de lokale vandværker, bedst ved, hvordan vi mest effektivt og bæredygtigt sikrer vores vand til kommende generationer, og derfor skal drikkevandet være repræsenteret både nationalt og lokalt. Det må ikke overlades til parterne bag den nuværende aftale.

Vi vil meget gerne mødes med dig for at drøfte ovenstående, hvilket vi håber, du kan finde tid til.

Venlig hilsen

Susan Münster
Direktør

Danske Vandværker

Danske Vandværker I Solrød Center 20 C I 2680 Solrød Strand
Tlf.: 56 14 42 42 I info@danskevv.dk I www.danskevv.dk I CVR: 9513 9655